ભારત-નેધરલૅન્ડ્સ વિદેશ કાર્યાલય પરામર્શની 13મી બેઠક (04 ડિસેમ્બર, 2025)

04 ડિસેમ્બર, 2025

13મી ભારત-નેધરલૅન્ડ્સ વિદેશ કાર્યાલય પરામર્શ (FOC) બેઠક 04 ડિસેમ્બર 2025 ના રોજ નવી દિલ્હીમાં યોજાઈ હતી. ભારત સરકારના વિદેશ મંત્રાલયના સચિવ (પશ્ચિમ) શ્રી સિબી જ્યોર્જ દ્વારા ભારતીય પ્રતિનિધિમંડળનું નેતૃત્વ કરવામાં આવ્યું હતું. ડચ પ્રતિનિધિમંડળનું નેતૃત્વ નેધરલૅન્ડ્સના વિદેશ મંત્રાલયના સેક્રેટરી જનરલ શ્રી ક્રિશ્ચિયાન રેબર્ગેન દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. મે 2024 માં હેગમાં છેલ્લી FOC યોજાઈ હતી.

2. બંને પક્ષોએ ઉચ્ચતમ રાજકીય સ્તરે વધતી જતી વાતચીત અને આદાનપ્રદાનનું સ્વાગત કર્યું જેણે દ્વિપક્ષીય સંબંધોને સતત માર્ગદર્શન અને ગતિ પ્રદાન કરી છે. સૌથી તાજેતરમાં, પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદી અને નેધરલૅન્ડ્સના પ્રધાનમંત્રી શ્રી ડિક સ્કૂફ વચ્ચે 23 નવેમ્બર 2025 ના રોજ જોહાનિસબર્ગમાં આયોજિત G20 શિખર સંમેલન દરમિયાન મુલાકાત થઈ હતી.

3. FOC દ્વિપક્ષીય સંબંધોમાં પ્રગતિની સમીક્ષા કરવાની અને સહકારના નવા ક્ષેત્રો પર ચર્ચા કરવાની તક પ્રદાન કરે છે. બંને પક્ષોએ સેમીકન્ડક્ટર અને AI, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી, ગ્રીન હાઇડ્રોજન અને શિપિંગ, સંરક્ષણ અને સુરક્ષા સહિતના મહત્વપૂર્ણ ટેકનોલોજી અને નવીનતા જેવા ક્ષેત્રોમાં ભાગીદારીને વધુ મજબૂત કરવાની રીતો પર ચર્ચા કરી હતી, તેમજ પાણી, કૃષિ અને સ્વાસ્થ્ય (WAH એજન્ડા) ના અગ્રતા ક્ષેત્રો પર પણ ચર્ચા કરી હતી. બંને પક્ષોએ વિવિધ ક્ષેત્રોમાં દ્વિપક્ષીય સંબંધોને વ્યૂહાત્મક પરિમાણ પ્રદાન કરવાની ઇચ્છા વ્યક્ત કરી હતી.

4. યુરોપમાં ભારત માટે મુખ્ય આર્થિક ભાગીદાર તરીકે નેધરલૅન્ડ્સના સતત મહત્વને ધ્યાનમાં રાખીને, તેઓએ દ્વિપક્ષીય વેપાર અને રોકાણમાં સતત વૃદ્ધિને સ્વીકારી. આ સંદર્ભમાં, તેમણે આ વર્ષના અંત સુધીમાં ભારત-EU મુક્ત વેપાર કરાર પૂર્ણ કરવાના મહત્વ પર ભાર મૂક્યો, જે આ વર્ષે ફેબ્રુઆરીમાં EU કૉલેજ ઑફ કમિશનર્સની મુલાકાત દરમિયાન ભારત અને EU પક્ષોના નેતૃત્વ દ્વારા નિર્દેશિત કરવામાં આવ્યો હતો. બંને પક્ષોએ આતંકવાદ સામે લડાઈ સહિત પરસ્પર હિતના પ્રાદેશિક અને વૈશ્વિક મુદ્દાઓ પર પણ મંતવ્યોનું આદાન-પ્રદાન કર્યું. ભારતીય પક્ષે આતંકવાદ સામે ઝીરો ટોલરન્સની નીતિનો પુનરોચ્ચાર કર્યો હતો.

5. બંને પક્ષોએ દ્વિપક્ષીય સંબંધો માટે લોકોથી લોકોના પરસ્પર સંબંધો અને સાંસ્કૃતિક સંબંધોના સતત મહત્વની નોંધ લીધી. આ સંદર્ભમાં, તેમણે નેધરલેન્ડ્સમાં ભારતીય સમુદાયને બંને દેશો વચ્ચે એક મહત્વપૂર્ણ સેતુ તરીકે આવકાર્યો જે સ્થાનિક અર્થતંત્રમાં નોંધપાત્ર યોગદાન આપી રહ્યો છે અને ઊંડા સાંસ્કૃતિક સંબંધોને પ્રોત્સાહન આપી રહ્યો છે.

6. FOC એ ભારત અને નેધરલૅન્ડ્સ વચ્ચે દ્વિપક્ષીય સહકારના સમગ્ર વિસ્તાર પર ચર્ચા કરવા માટે મહત્વપૂર્ણ સંસ્થાકીય પદ્ધતિઓમાંની એક છે. આ મિકેનિઝમના મહત્વ પર ભાર મૂકતા બંને પક્ષો નિયમિત અંતરાલ પર પરામર્શ કરવાનું ચાલુ રાખવા અને નેધરલૅન્ડ્સમાં પરસ્પર સુવિધાજનક સમયે FOC ની આગામી બેઠકનું આયોજન કરવા સંમત થયા.

7. ભારત અને નેધરલૅન્ડ્સ વિવિધ ક્ષેત્રોમાં સહિયારા લોકશાહી મૂલ્યો અને બહુઆયામી સહકારના આધારે મજબૂત દ્વિપક્ષીય સંબંધો ધરાવે છે. બંને દેશો પાણી પર વ્યૂહાત્મક ભાગીદારી ધરાવે છે જેમાં પૂર વ્યવસ્થાપન, સ્વચ્છ પાણીની ટેકનોલોજી અને અન્ય ક્ષેત્રોમાં વ્યાપક સહયોગ અને જ્ઞાનની વહેંચણીનો સમાવેશ થાય છે.

નવી દિલ્લી

04 ડિસેમ્બર, 2025